

8. Семиченко В. А., Заслуженюк В. С. Мистецтво взаєморозуміння. Психологія та педагогіка сімейного спілкування. Київ : Веселка, 1998. 210 с.
9. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. Київ: Рад. школа, 1985. 312 с.
10. Стражнікова І. Історіографія розвитку педагогічної науки у дослідженнях Західного регіону України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01. Івано-Франківськ, 2015. 608 с.
11. Україна – 2013: підсумки року. 80 % українських сиріт мають батьків. URL: <http://nbnews.com.ua/ua/tema/109312/>

Chepil M. M., Karpenko O. J.

HISTORIOGRAPHY OF SOCIAL EDUCATION PROBLEMS OF CHILDREN IN ORPHANAGES IN UKRAINE

(the end of the XXth century - the beginning of the XXIth century)

Social education is directed at the personality formation, it means, its socialization. Society, depending on socio-economic and socio-political norms, can intensify and suppress the growth of personality. At the same time, social orphanhood continues to spread as a phenomenon. Ukrainian pedagogical thought has long origins of personality socialization, custody of orphans, and based on universal values.

Historiography of the social education problem presented several studies on the formation and development history of orphanages in Ukraine, their social and educational functions, social, legal and educational aspects of orphanhood, the problem of child homelessness, social, educational and theoretical and methodological foundations of education in orphanages, orphans houses of a family type, the specifics of interaction between children and pedagogical staff, problems of social support of post-boarding adaptation of upbringing and education of orphans, the formation of cognitive interests, social health.

Today Ukrainian society is concerned with the care of orphans, destitute and homeless children, that is proved in this article. The factors of the spread of social orphanhood, problems of social upbringing of children are revealed. Research psychologists confirmed that orphans from orphanages differ from children, who growth in families, due to their health, development of intelligence and personality as a whole. Noteworthy are research on socio-pedagogical aspects of education of orphans in the orphanages of family care.

The theoretical and methodological foundations of social children's upbringing, personality socialization in historiography development of Ukrainian pedagogical science are extremely important.

Key words: historiography, social education, social orphans, orphanages, children, social adaptation, social support, Ukrainian pedagogy.

Дата надходження статті: «23» листопада 2017 р.

УДК 37 (09)

*Кондрашов М. М.**

ФІЛОСОФІЯ НАВЧАННЯ УСПІХОМ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

У статті розглядається проблема навчання успіхом: аналізуються ідеї В. Сухомлинського, де акцентується увага на навчанні успіхом як педагогічній філософії, яка тісно пов'язана з особистісним способом життя людини й підготовкою її до успішної життєдіяльності. Успіх у навчанні В. Сухомлинський розглядає як цікаву працю, яскравий світ думки, творчості, а навчання успіхом – як сферу життя, самовираження й самоствердження, де виявляється індивідуальна самобутність кожної особистості; конкретизується сутність понять: «педагогічна філософія», «навчання успіхом», «ситуація

*© Кондрашов М. М.

успіху», «підготовка до успішної діяльності» й розкривається роль навчання у формуванні успішної особистості. Виховання успішної особистості, на думку В. Сухомлинського, ґрунтується на почутті радості від кожного прожитого дня, від спілкування з учителем, стійкості в подоланні невдач і труднощів, відгуку на все, що з моральної точки зору заслуговує на підтримку чи осуд. Основою будь-якого виду діяльності в навчальному процесі є ситуація успіху, яку В. Сухомлинський розглядає як сукупність обставин, що забезпечують учителю й учню досягнення поставленої мети. Розвивальна сила навчання успіхом є у відчутті радості. Задоволення від своїх досягнень у навчанні слугує механізмом формування стійкого почуття задоволення, позитивних мотивів діяльності, зміни рівня самосвідомості, самооцінки й самовираження особистості. Стійкий успіх стимулює сили особистості, визволяє великі приховані його можливості, несе заряд інтелектуально-емоційної енергії.

Педагогічну філософію навчання успіхом В. Сухомлинський обґрунтовував потребою створення школи радості й необхідністю підготовки вчителя, здатного засобами навчання формувати успішну особистість.

Ключові слова: педагогічна філософія, навчання успіхом, ситуація успіху, підготовка до успішної діяльності.

Підвищення ролі людського капіталу в перетворенні суспільства на демократичних принципах і освіти як фактору його розвитку актуалізує проблему створення нової української школи, здатної формувати творчу особистість. Сучасні світові процеси глобалізації, інтеграції й диференціації освіти обумовлюють необхідність пошуку нової філософії навчання, модернізації методики й технології, різноманітних умов створення полікультурного середовища, у якому буде формуватися сучасне покоління, яке готове до успішної професійної діяльності й кар'єрного зростання в процесі самостійної професійної діяльності.

Ускладнення завдань освіти щодо підготовки висококваліфікованих кадрів на творчих засадах актуалізують проблему реалізації в педагогічній практиці навчання успіхом. Успіх стимулює активність, ініціативність особистості в діяльності, слугує імпульсом до творчості, становлення самодостатності та гідності людини.

У педагогічній спадщині міститься теоретичне розроблення проблеми навчання успіхом, формування успішної особистості й підготовки її до досягнення професійного успіху в самостійній професійній діяльності.

Різнманітні аспекти навчання молоді успіхом висвітлені в напрацюваннях вітчизняних і зарубіжних учених. Аналіз їхньої педагогічної спадщини виявив різні підходи до трактування сутності цієї проблеми. На думку вчених, становлення успішної людини можливе в умовах гуманного виховання (Я. Коменський); вільного від шаблону й догми (Ж. Руссо); бережливого ставлення до індивідуальності особистості (А. Дистервег); усебічного вивчення особистості (К. Ушинський); виховання в колективі й через колектив (А. Макаренко); школи радості (В. Сухомлинський). Педагогічна спадщина слугує підґрунтям для вирішення сучасних проблем оновлення української школи. На сьогодні проблема навчання успіхом є філософією оновлення шкільної освіти, вона відіграє узагальнювальну роль, оскільки поєднує в собі основні положення більшості теорій розвитку сучасної освіти.

Потреба суспільства в креативному фахівцеві, здатному до успішної адаптації в обраній професійній сфері, творчої професійної діяльності актуалізує нові вимоги до підготовки кадрів у системі сучасної університетської освіти. К. Роджерс змісл реформи освіти вбачав у переорієнтації навчання зі засвоєння людиною знань і вмінь на розвиток її суб'єктності, не в перетворенні предметних компонентів, а в його «людяному вимірі», перетворенні людей, які включені в освітній процес, «щоб учні були успішними в школі, щоб потім досягнути успіху в житті» [3, с. 39].

Аналіз наукових робіт, різних поглядів учених на досліджувану проблему дозволяє говорити про те, що проблема успіху людини, її успішність й досягнення успіху в житті й діяльності в усі часи привертала увагу кращих представників людства. Попри розбіжність у підходах до її вирішення, усі вони надають перевагу успішному навчанню, провідній ролі педагога у формуванні успішної людини. Поряд з досягненнями в теорії і практичній реалізації досліджуваної проблеми слід відзначити недооцінку методичної підтримки вдосконалення механізмів навчання успіхом майбутніх фахівців до професійної праці й кар'єрного зростання в самостійній діяльності [2].

Треба також відзначити безперечну теоретичну й практичну значущість цих досліджень та їхню важливість у сучасній педагогічній теорії і практиці, необхідність науково обґрунтованої педагогічної системи для реалізації теоретичних і методичних засад успішного навчання як фактору становлення творчої особистості. У цьому плані вагомий інтерес має педагогічна спадщина В. Сухомлинського. Вона широко представлена в дослідженнях українських учених (І. Бех, С. Золотухіна, Н. Калініченко, Л. Кондрашова, В. Кузьменко, О. Кучерявий, О. Савченко, Н. Слюсаренко, О. Сухомлинська, В. Федяєва та ін.). Інтерес до ідей В. Сухомлинського посилюється не лише в нашій країні, а й за кордоном (М. Vubluk, А. Cockerill, Е. Gartmann). Наукове осмислення педагогічної спадщини Василя Сухомлинського надзвичайно широке: від філософського рівня до рівня конкретних методик виховання й навчання, на якому вибудовувалася його гуманістична педагогіка. Ідея життєтворчості успішної особистості є вагомою ланкою в теоретичному й практичному аспектах його спадщини. Однак ідеї В. Сухомлинського про філософію навчання успіхом не дістали повного втілення свого часу і є органічною складовою реформування сучасної освіти України.

Мета статті – визначити особливості поглядів В. Сухомлинського на навчання успіхом як педагогічну філософію і стратегію оновлення сучасної української школи; показати значущість сформульованих ним положень щодо формування успішної особистості засобами навчання й підготовки її до успішної життєдіяльності.

Розробка нової стратегії обумовлює необхідність критичного вивчення досвіду й теоретичних досягнень у вирішенні проблем сучасної української школи. Проблема сучасної школи в тому, щоб не тільки виявляти турботу щодо формування професійної компетентності особистості, але й акцентувати зусилля на підготовці її до успішної професійної діяльності, становленні успішної особистості, здатної активно брати участь у подальшому вдосконаленні суспільства на принципах демократизації й гуманізації взаємовідносин у ньому.

Зміна ситуації в суспільстві й фаховій сфері передбачає нові вимоги до фахівців різних видів праці. Професійного успіху не можна досягти тільки за допомогою академічних знань і фахових умінь. Сьогодні збільшується роль особистісного потенціалу вчителя, його готовності до успішної професійної діяльності і включення молоді в успішне навчання, результатом якого є успішна особистість. Перехід від роздумів про значущість особистісно орієнтованого навчання до його практичної реалізації в практиці сучасної системи освіти має забезпечити кожній людині можливість досягти успіху не тільки в навчальній діяльності, але й у життєдіяльності, стати самодостатньою й успішною особистістю в суспільстві.

Із розвитком і становленням педагогічної теорії й практики проблема успішного навчання ставилася й вирішувалася прогресивними педагогами в різні історичні періоди. З урахуванням сучасних змін у суспільстві набуває актуальності педагогічна філософія В. Сухомлинського – навчання успіхом, сутність якої полягає в підготовці успішної особистості, здатної до результативної діяльності, досягнення професійного успіху в усіх сферах життя.

На думку В. Сухомлинського, школа повинна забезпечити умови для формування успішної, вільної, критично мислячої, творчої особистості, яка здатна розвивати свої

здібності для досягнення успіху в житті і діяльності. Він виходив із того, що важливою проблемою школи є виховання успішної людини. У зв'язку з цим педагог уважав значущим завданням педагогічного колективу створення виховного середовища, у якому максимально розкривалися б здібності й прагнення кожної людини до успішної діяльності. Василь Олександрович довів необхідність створення школи радості, де через позитивні емоції, естетичні основи життєдіяльності, гармонію інтелекту й емоцій молода людина буде пізнавати секрети успіху. Учитель повинен мати перед собою «картину людської індивідуальності кожного вихованця» [8, с. 59]. Зусилля вчителів школи мають бути спрямовані на створення таких умов, щоб кожен вихованець «із перших днів перебування свого в школі чимось захопився, щось полюбив, розвинув свої творчі здібності, вийшов з її стін із певним життєвим покликанням» [4, с. 123].

В. Сухомлинський навчання успіхом розглядав як «глибоко своєрідну сферу їхнього життя, самовираження й самоствердження, у якому яскраво розкривається індивідуальна самобутність кожної дитини» [5, с. 112].

Мистецтво вчителя він бачив у тому, щоб пробудити в серцях і розумі молоді людини інтелектуальні роздуми, почуття радості, почуття радісного духовного зростання, почуття успіху. На його думку, пізнавши почуття успіху в процесі навчання, людина

і в дорослому житті буде прагнути до успіху. Успіх у навчанні, інтерес, захоплююча праця, яскравий світ думок, творчість, краса є основою успішного життя й діяльності дорослої людини. Підґрунтя, на якому будується успіх, – у самій людині, у її ставленні до життя, знань, учіння й майстерності викладача. Людина, яка «ніколи не пізнала радості праці в ученні, не відчула гордості від того, що труднощі подолані, – це нещасна людина» [5, с. 142].

Тому, на його думку, «уроки, на яких кожен учень пізнає індивідуальну, особисту радість успіху, не вимотують, не виснажують учителя: він не знає напруженого очікування неприємності, йому не треба стежити за тими неспокійними дітьми, які знічев'я час від часу «частують» учителя витівками, – їхня енергія спрямовується на таких уроках у потрібне русло» [там само, с. 439].

Головне завдання вчителя В. Сухомлинський бачив у тому, щоб, спираючись на можливості молоді людини, на розуміння механізмів, які впливають на її самооцінку, допомогти кожному з гідністю й успішно вирішувати життєві проблеми. Василь Олександрович довів узаємозв'язок між виявленими нахилами, установками на різні види діяльності й спрямованістю навчання на формування успішності, щоб навчання наштовхувало кожного учня на пошук улюбленої справи, щоб кожен підліток виявив себе в певній діяльності, що найбільше відповідає його нахилам. «Чим цікавіша праця, до якої залучається дитина, тим яскравіше розкриваються її здібності, нахили, покликання. Якщо зразком для учня є праця вчителя, то вчитель стає його улюбленою людиною. ... Якщо ми бачимо, що дитина, підліток до всього байдужий, ми думаємо й вирішуємо, з ким треба духовно зблизити цю юну людину» [там само, с. 176].

Завдання вчителя В. Сухомлинський бачив у тому, щоб допомогти кожному вихованцеві «знайти себе, виявити себе в улюбленій справі, оволодіти необхідними знаннями й уміннями, стати майстром» [там само, с. 578]. Він повинен прагнути до того, щоб у кожній дитині розкрився власний живчик, творчі здібності, талант, щоб вона переживала в ході навчання особистісний успіх, розвивала потребу в досягненні запланованої мети.

Василь Олександрович прагнув, щоб кожен учень досяг у навчанні, в улюбленій справі значних успіхів, пережив радість успіху, вірив у свої можливості й здібності, переконався, що «шлях до успіху йде, зазвичай, через тривалі пошуки, людина пробує сили в різних справах, але якщо в школі панує атмосфера загального захоплення

справою, людина знаходить справу, у якій виявляє себе краще, ніж однолітки, і вона пишається своєю майстерністю» [4, с. 176]. Створення умов, де не має місця людській байдужості, допоможе учневі усвідомити себе повноцінною особистістю, здатною досягти успіху, повірити у власні сили і можливості.

В. Сухомлинський акцентував, що необхідною складовою успішного навчання є пробудження в учня «почуття здивування та радості відкриття». Мистецтвом учителя він уважав уміння розбудити в дитині почуття радості пізнання й успіху. Основою будь-якого виду діяльності в навчальному процесі є ситуація успіху, яка є фактором формування успішної особистості, її готовності до успішної професійної діяльності. Ситуацію успіху В. Сухомлинський розглядав як сукупність обставин, що забезпечують учителю й учневі досягнення поставленої мети. Розвивальну силу навчання успіхом він вбачав у тому, що відчуття радості, задоволення від своїх досягнень у навчанні слугує механізмом формування стійкого почуття задоволення, позитивних мотивів діяльності, зміни рівня самосвідомості, самооцінки й самовираження особистості. Стійкий успіх стимулює сили особистості, визволяє великі приховані її можливості, несе заряд інтелектуально-емоційної енергії.

В. Сухомлинський писав: «Розумова праця учня, успіхи й невдачі в навчанні – це його духовне життя, його внутрішній світ, ігнорування якого може призвести до сумних результатів. Дитина не лише пізнає щось, засвоює матеріал, але й переживає свою працю, висловлює глибоко особисте ставлення до того, що їй вдається й не вдається» [7, с. 108].

Успіх у навчанні є важливим стимулом внутрішніх сил учня, що народжує енергію для подолання труднощів і закріплення бажання осягати нові знання. «Інтерес до навчання з'являється лише тоді, – писав В. Сухомлинський, – коли є натхнення, що народжується від успіху в опануванні знань; без натхнення навчання перетворюється для дітей у тягар. Посидючість я б назвав натхненням, помноженим на упевненість дитини в тому, що вона досягне успіху» [там само, с. 142-143].

Треба відзначити, що в школі молода людина потребує підтримки вчителя, який покликаний надавати допомогу учням у виявленні сильних і слабких сторін їхньої особистості, закріпленні вмінь спиратися на власні сили й здібності, своєчасно підставляючи їм плече там, де вони не можуть обійтися без психологічної підтримки й педагогічної допомоги вчителя.

Виховання успішної людини базується на переживанні радості від кожного прожитого дня, спілкування з учителем, стійкості в подоланні невдач і труднощів, глибокому відчутті всього, що з моральної точки зору заслуговує співчуття, підтримки, допомоги чи осуду, покарання. Успіх в навчанні й вирішенні життєвих проблем учнів передбачається педагогічною стратегією, сутність якої в тому, щоб під час організації навчального процесу враховувати індивідуальність кожного учня. Учителю важливо пізнавати, чим учень «дихає», розуміти, хто потребує допомоги, підтримки, а кому необхідне покарання, осудження, але зі збереженням почуття гідності.

Положення, розроблені В. Сухомлинським, свідчать про його намагання розкрити роль навчання у формуванні успішної людини, здатної передбачати шляхи свого розвитку, формуванні успішності як важливої риси особистості й готовності до успішного життя, досягнення нею власного благоденства й можливості приносити користь іншим людям. Заслуга педагога – у намаганні спиратися на внутрішні сили особистості, її самодостатність, упевненість у можливостях і здібностях змінити власне життя на краще.

Аналіз наукових робіт В. Сухомлинського, різних його думок на досліджувану проблему дозволяє говорити про те, що питання успіху людини, її успішності й досягнення успіху в житті й діяльності в усі часи цікавили кращих представників людства. Педагог надавав перевагу успішному навчанню, провідній ролі вчителя у формуванні успішності учня. І сьогодні ця проблема не втратила своєї практичної

значущості. Але в постійно змінних соціальних умовах і орієнтаціях суспільства на підготовку нової особистості актуалізується проблема підготовки сучасних педагогічних кадрів, у системі світогляду яких важливе місце має займати філософія успіху, шляхи його досягнення й формування якостей ділової людини.

У процесі підготовки майбутніх учителів у системі університетської освіти кожний викладач має усвідомлювати, що успішне навчання – це не єдиний метод чи технологія, але особлива педагогічна філософія, яка тісно пов'язана з особистісним способом буття людини. Системою цінностей як основи вільного навчання є усвідомленість в особистісній гідності кожної людини, у значущості для кожної особистості вільного вибору й відповідальності за його наслідки, у радості навчання як стимулу творчості.

Традиційна система навчання не завжди відповідає новим вимогам сучасного суспільства в освітній сфері. Для більшості педагогів уже очевидна однобічність освіти, основою якої є передача набутих людством знань від старшого покоління до молодого. Оновлення освіти шляхом уведення нових курсів у навчальні плани, скорочення годин навчання одних дисциплін за рахунок збільшення прикладних знань не рятує від кризової ситуації в педагогічній практиці.

Людство вступило в нову епоху, що обумовило нові вимоги до людського фактору, його ролі в суспільстві, економічного й культурного життя, потреби в новій освітній політиці, стратегії її реалізації й підготовці кадрів для різних сфер діяльності, які здатні відповідати на виклики часу.

У контексті реформування системи освіти необхідна систематична підготовка майбутніх учителів до успішної професійної діяльності, оновлення змісту навчальних планів і програм, створення навчально-методичних комплексів, зміна структури навчальних занять, збільшення питомої ваги самостійної роботи тих, хто навчається.

Викладачі мають бути здатні задовольняти вимоги суспільства, запроваджувати інноваційні освітні концепції, нові технології управління навчальним процесом, нові підходи до організації навчання, виступати гарантом формування успішної особистості засобами освітнього процесу вищої школи. Багато вимог до сучасної підготовки майбутніх учителів виникають несподівано, спонтанно й потребують миттєвої реакції суб'єктів освітнього процесу. Але реалізація нової педагогічної філософії як стратегії навчання успіхом не можлива зусиллями учителів традиційної педагогічної підготовки. Реформа обумовлює значні зміни в підготовці учительських кадрів через систему вищої педагогічної освіти. Це спонукає до реалізації філософії навчання успіхом в університетській практиці й розв'язання різноманітних проблем підготовки студентів до успішної професійної діяльності, її раціональної організації, досягнення проєктованих цілей, забезпечує успішну діяльність викладача.

Отже, проблема навчання успіхом стає все більше актуальною у зв'язку з процесом глобалізації освіти. По суті, цей процес «глобалізації» психологічної категорії успіху відчувається в набутті нею статусу інтегральної життєвої стратегії» в проєкції на той чи інший вид діяльності, а також визначенні соціальних умов [1, с. 5].

Оновлення сучасної школи пов'язане з підготовкою майбутніх учителів, здатних вести учнів до радості пізнання й успіху, не паралізувати волю, бажання боротися з невдачами, подолати неуспіх у навчальній роботі. Результатом такої підготовки має бути сформованість успішності як стійкої риси особистості вчителя-професіонала і його готовності до успішного навчання учнів. Тільки успішний вчитель може сформувати успішну особистість, здатну до творчої праці. Вирішення проблеми людських невдач пов'язане зі зміною формальної догматичної парадигми освіти на філософію навчання успіхом. Ефективне розв'язання цих завдань пов'язане з використанням досвіду В. Сухомлинського, його педагогічної філософії – навчання успіхом. Пошук шляхів найбільш оптимального проведення цієї роботи може скласти перспективу подальшого наукового пошуку.

Література:

1. Ключников С. Ю. Философия успеха: гносеологический анализ: дис. ... канд. филос. наук : 09.00.01. М., 2003. 145 с.
2. Кондрашова Л. В. Педагогика высшей школы: проблемы, поиски, решения. Кривой Рог: ЧНУ им. Богдана Хмельницкого, 2014. 399 с.
3. Роджерс К., Джером Ф. Свобода учиться. М.: Смысл, 2002. 527 с.
4. Сухомлинський В. О. Розвиток індивідуальних здібностей і нахилів учнів. Вибрані твори: в 5 т. К.: Рад.шк., 1976. Т. 1. С. 55-108.
5. Сухомлинський В. Серце віддаю дітям. К.: Акта, 2012. 537 с.
6. Сухомлинський В. О. Павлівська середня школа. Вибрані твори: в 5 т. К.: Рад. шк., 1977. Т. 4. С. 7-390.
7. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором школи. Вибрані твори: в 5 т. К.: Рад. шк., 1977. Т. 4. С. 393-626.
8. Этюды о В. А. Сухомлинском. Педагогические апокрифы / составление, предисловие, послесловие, комментарии, вступления к частям книги О. В. Сухомлинской. Акта-издание, 2008. 430 с.
9. Bubluk M. Konceptja pedagogiczna I system wychowawczy Wasyla Suckohomlinskiego. Torun, 1982. 230 p.
10. Cockerill A. Each One Must Shine. The Efcational Legacy of V.A. Suckohomlinsky. New York, 1999. 230 p.
11. Gartmann E. Pafagogic zwischen Menschen – und Guterpoduction. Zur Sitflikeifserziehung V. A. Suchohomlinskys. Munchen, 1984. 201 s.

Kondrashov M. M.

PHILOSOPHY OF STUDYING SUCCESS IN THE PEDAGOGICAL
HERITAGE OF V. A. SUKHOMLINSKY

The article considers the problem of teaching students success: the ideas of V. Suckohomlinsky are analyzed, which emphasized the teaching of success as a pedagogical philosophy, which is closely connected with the personal way of human existence and preparation for successful life activity. Success in the teachings of V. Suckohomlinsky considers as fascinating work, bright light of thought, creativity, and learning success – as a sphere of life, self-expression and self-affirmation, in which the individual identity of each person is manifested. The essence of concepts is clarified: «pedagogical philosophy», the philosophy of learning success, «the situation of success,» the preparation of a teacher for successful work «and reveals his role in the formation of a successful personality. The development of a successful personality, according to V. Suckohomlinsky is based on the experience of joy from every day lived, communication with the teacher, persistence in overcoming failures and difficulties, a deep response to everything that morally deserves support or condemnation.

The basis of any kind of activity in the educational process is a situation of success, which V. Sukhomlinsky considered as a set of circumstances that provide the teacher and student achievement of the goal. The developing power of learning is a success in the sense of joy, the satisfaction of their achievements in learning serves as a mechanism for forming a stable sense of satisfaction, positive motives of activity, changes in the level of self-awareness, self-esteem and self-expression of personality. Sustainable success stimulates the personality forces, freezes large ones to conceal its possibilities, carries a charge of intellectual and emotional energy.

The pedagogical philosophy of learning success V. Suckohomlinsky justified the need for building a school of joy and the need to train a teacher who is able to form a successful personality by means of teaching.

Key words: pedagogical philosophy, success training, success situation, preparation for successful activity.

Дата надходження статті: «19» жовтня 2017 р.